

Claudio Sanna

Claudio Gabriel Sanna és un cantant alguerès amb una trajectòria llarga i interessant. Es va donar a conèixer amb Càlic i ha bastit una obra de referència en solitari.

Amb les cançons de festa, sàtira i taverna de l'Alguer del disc *Mirau que sem anant i mirant* (The Chicken, 2020), explora un repertori viu que no havia estat enregistrat.

TEXT: JOAQUIM VILARNAU / FOTO: JUAN MIGUEL MORALES

Amb aquest disc estires el fil de la música popular. Era una antiga idea que tenies... Sí, és una idea de fa uns quants anys, però que vaig començar a treballar després de gravar el disc per a les escoles, *Mans manetes* (Plataforma per la Llengua, 2018), amb Salvatore Maitana i Marc Serrats. Em preguntaven per les cançons tradicionals de l'Alguer i sí, n'hi ha moltes. La idea inicial era fer cançons de taverna, però em vaig adonar que era una etiqueta limitativa, perquè també hi ha cançons de sàtira, de prendre el pèl, cançons de festa o cançons alegres que venen de les comèdies satíriques dels anys cinquanta. I hi he posat com a títol una cançó de Pino Piras que m'agrada molt: "Mirau que sem anant i mirant".

Has posat la dotzena de cançons que has trobat o tens un repertori més ampli? Al disc hi ha més cançons que no pas talls. Per exemple, hi ha una "Suite clàssica" que inclou cançons que es cantaven a les obres de teatre clàssic alguerès, escrites per Gaví Ballero 'Gabal'. I també hi ha una "Suite murallera" amb peces que no s'havien enregistrat mai. Són temes que cantaven els 'tupamaros', joves que els anys setanta van decidir no treballar i sobreviuen al voltant de la muralla de la ciutat a base d'expedients i petita pesca, amb sistemes no sempre ortodoxos... La pandèmia em va sorprendre a mitja gravació i, al final, el disc ha crescut amb altres cançons no previstes com "Les bàlziques".

Són cançons vives a l'Alguer? Absolutament, sí. És un repertori molt viu, tot i que sols queda una taverna oberta, el Club dels Mariners, al costat del mercat de la verdura. Són cançons que s'han transmès per tradició oral. A l'Alguer quan anem a menjar amb els amics, lo normal és que després agafem les guitarres i cantem. Són les cançons que la gent canta.

També hi ha temes de caràcter històric de principi del segle XX. Sí, una es diu "Cançó dels musicants de l'Alguer", que parla de personatges que es van posar a tocar instruments sense saber-ne. És una sàtira que demana que deixin l'instrument i tornin a les seves feines. L'altra és "Bancarruta (cançó dels hortolans)", perquè a l'Alguer hi havia la Via dels Horts, que era lunguíssima i els hortolans feien un treball important. La cançó parla d'una temporada de mal temps... És una cançó amb paraules molt pròpies de l'alguerès.

El 2018 la Plataforma per la Llengua va produir el documental *Alguer: Un pentagrama com un carrer*, dirigit Roger Cassany, que parteix de la pregunta "Poden les cançons salvar una llengua?". Aquesta frase me la vaig inventar jo. Ho vaig dir fa deu o quinze anys i ho he anat repetint en diverses xerrades. Jo penso que sí. Quan veig minyons petits, també xinesos i senegalesos, que canten en alguerès, m'arriba un senyal d'esperança.

També deies en una cançó que la llengua es podia salvar gràcies a "Santa Ryanair", és a dir gràcies al turisme. Com ho veus ara? Segons l'enquesta lingüística que es va fer fa un parell d'anys, la situació és ara pitjor. Però de vegades hi ha coses que me sorprenden. Fa uns dies, passava per un jardí i hi havia minyonets de 14 o 15 anys que jugaven amb el mòbil i tenien posats youtubers i escoltaven trap. Però entre ells es deien coses en alguerès, perquè encara tenen al cap la llengua de casa. Ara, si em demanes pel futur de la llengua... realment no sabria què dir.

Què li manca a l'alguerès per garantir-ne la supervivència? Una llengua no té futur si no té un poder econòmic i social. Això és el que ens falta. El català s'ha parlat 700 anys a l'Alguer perquè tenia un poder econòmic i social. Una família que venia de l'interior de Sardenya,

“LES MEVES CANÇONS EM SEPAREN DEL CANTAUTOR TRADICIONAL, INTIMISTA I INTROSPECTIU”

per treballar a la ciutat havia d'aprendre el català si es volia entendre amb els altres. I això va passar fins als anys cinquanta o seixanta. El poeta Antonio Canu és nat a Ocier, un poble de l'interior de Sardenya, va aprendre l'alguerès per poder treballar i amb el temps s'ha convertit en un famós poeta alguerès.

El disc té alguna intenció filosòfica o política?
Per a mi ha estat un divertiment. Són cançons que m'agraden i que em separen del repertori de cantautor tradicional, intimista i introspectiu. És un repertori que es pot fer somrient i fent bromes, i a mi m'agrada aquesta dimensió de la sàtira, la crítica i la ironia. És un repertori que ja m'interessava a l'època que estava al grup de folk Càlic. I encara hi ha una cosa més, al disc hi ha potser les últimes percussions que va enregistrar Andreu Ubach, mort el setembre passat.

El ressorgiment de la Barceloneta de Sardenya

L'Alguer és una ciutat de poc menys de 50.000 habitants que ha mantingut la llengua catalana al llarg dels darrers set segles. Els últims anys la producció de discos en alguerès havia estat escassa –tot i que se n'ha editat un centenar–, però això ha canviat. El segell The Chicken Coop ha publicat *Mirau que sem anant i mirant*, de Claudio Gabriel Sanna & Rall Grup, i *Amb la llum de una flor*, de Yasmine Bradi. El músic Paolo Dessì ha presentat *Pels camins de la mar* (autoeditat), doble CD en català i italià. A més, ja està a punt el nou àlbum de Franca Masu, *Cordemar*, i el d'Antonello Collendanchise, *Un poc jazz, pop, rock*, que també té previst reeditar *Proves de registració* (autoeditat, 2002).

I el cantautor barceloní Adrià Mor ha inclòs diverses cançons alguereses a *Lo somris de la magrana* (autoeditat, 2020).

Claudio Sanna té clar el motiu del ressorgiment: “Fa molts anys que parlo amb directors de festivals i amb polítics i els explico que els algueresos fa 700 anys que parlem català, però no podem demanar finançament per a un disc perquè no vivim a Catalunya. Finalment he trobat persones que m'han escoltat. Iniciatives com el cicle BarnaSants a l'Alguer o el disc *Mans manetes* han atret l'atenció de la gent. Ara hi ha artistes que pensen que val la pena cantar en alguerès perquè hi ha possibilitats d'actuar més enllà de la ciutat”.